

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Gertrud Leistikow en de moderne, 'Duitsche' dans. Een biografie

de Boer, J.A.

Publication date

2015

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

de Boer, J. A. (2015). *Gertrud Leistikow en de moderne, 'Duitsche' dans. Een biografie.* [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Stellingen

1. Wetenschap heeft vele verschijningsvormen. Eisen als een 'centrale vraag' of een in één zin geformuleerde hoofdvraag passen niet bij ieder wetenschappelijk onderzoek. Het gevaar is niet denkbeeldig dat een dergelijke centrale vraag tot tunnelvisie leidt. (cf. Gertrud Leistikow en de moderne, 'Duitsche' dans, 15)
2. Gertrud Leistikow was geen *Nackttänzerin*. (cf. Karl Toepfer, *Empire of ecstasy. Nudity and movement in German body culture, 1910-1935*, 25-27.)
3. De termen Apollinisch en Dionysisch, zoals door Nietzsche veel in zijn geschriften gebruikt, waren waardevolle handvatten voor de eerste schrijvers over de moderne dans zoals Hans Brandenburg. Deze terminologie gaf de danskunst, waar in die tijd enigszins op neergekeken werd, een zekere respectabiliteit.
4. Het verdient aanbeveling om alle brieven aangaande de moderne dans die aan Hans Brandenburg geschreven zijn en die zich in zijn archief bevinden te annoteren en uit te geven. Zo zou het moeilijk toegankelijke maar waardevolle materiaal uit dit archief vaker door (dans)historici geraadpleegd kunnen worden. (cf. Gertrud Leistikow en de moderne, 'Duitsche' dans, 6)
5. Het weergeven/noteren van dansbeweging stelt zowel kunstenaars als choreografen voor problemen. De lijnen achter Jan Toorops Javaanse dansers, 'zuiver-scherp ontstaan uit het gebaar van dezen dans' zijn net zo moeilijk tot concrete bewegingen te herleiden als de eerste pogingen van Rudolf von Laban tot dansnotatie in het *Schwalbenschwanzschrift*. (cf. Jacobien de Boer, 'Bevroren beweging. Jan Toorops gebruik van foto's.' *Jong Holland 5* (1989) nr.1, 26, 27; Jacobien de Boer, 'Van Doesburg, Mondriaan en de danseres Kamares.' *Jong Holland 11* (1995) nr. 4, 42)
6. Gezien de huidige grote belangstelling voor moderne dansvoorstellingen is het opmerkelijk dat er in de cultuurgeschiedenis relatief weinig aandacht wordt besteed aan de dansgeschiedenis.
7. Het ontbreken van beeldmateriaal en bewegend beeld is een belangrijke reden dat beroemde dansers in de vergetelheid zijn geraakt.
8. Dat dansen of kijken naar dansen bijdraagt aan het welbevinden, zoals Leistikow beschreef en zoals zij haar leerlingen voorhield, is wetenschappelijk aantoonbaar. (cf. *Dans voluit, dat is leven*, 80, 202; Daan van Lent, 'Naar het theater gaan maakt even blij als 1.225 euro', *NRC Handelsblad*, 13 mei 2014, 6)
9. De moeilijkheden die de hedendaagse vrouw ontmoet bij het combineren van carrière en moederschap zijn niet nieuw. Gertrud Leistikow nam -eerder dan ze wilde- afscheid van het toneel omdat ze niet tegelijk danseres, lerares en moeder kon zijn. (cf. *Dans voluit, dat is leven*, 230, 231)

Stellingen bij het proefschrift van Jacobien de Boer.
Universiteit van Amsterdam, 31 maart 2015.